

L a t w e e f c h u A w i s e s.

Nr. 24. Zettortdeenâ 13tâ Juhni 1840.

J a u n a s s i n n a s.

Kalugas gubernementi Pluhkino fahdschâ Deews dewe 32 gaddu wezzai semneeku seewai dwihnischus, dehlu un meitu, kas ne ilgi pehz dsimschanas atkal nomirra. Pehz trim deenahin tai wehl trihs nedsihwi behrnini peedsinna.

Ne fenn Parihse 81 gaddu wezs, un wehl pilnâ spehkâ buhdams dahrsneeks fataisija gohdamaltiti, us ko 153 zilweki bija faaizinati, kas wissi winna pehznahtami bija lihds zettortam augumam.

No Nerretas. Effam gan pahri filtas deeninas redsejuschi, bet tomehr muhsu lauzimi dauds weetahm behdigi usskattami, un teiz, ka no Taubes muischas tik ne lihds Zelgawai un Nihgai lohti wah stahwoht. Weidsamâ April un Imâ Mei deenâ neganti lihja, un ohtrâ un treschâ Mei deenâ siipri fallis, un arween wehl auksts wehisch puhsch.

Râ lohti ir tahdi behrnini fargajami, kas wehl ne mahf paschi eet.

To mahza ir tas breefingis notiffums, kas Grizzalleeschds fesdaenas wakkara preefsch leeldeenas gaddijees. Schè wissi laudis prest wakkaru bija weenâs mahjâs no istabas isklichusch, un weena kalpa-seewa pehdiga ar fainneezi aisgahja, lohpinus apkohpt, fawu II mehneschus wezzu behrninu, kas wehl ne mahzeja kahjahm eet, bet tikkai apfahrt rahpoja, weenu paschu istabâ atstahdama. Pehz pabeigta darba atpakkal nahfdama ta fawu behrninu tē wais ne reds, fahf ar bailehm to paschu mekleht, un to beidsiht atrohn ahra istabas gallâ, fur pirmo

reisi sawâ muhschâ pahf diwi augsteem fleegfneem pahrkahpdams, bija aisrahpojis, ar uhdeni peefkrehjuschâ dohbè eekrittis, un — no-
flizis. — Leelas nu irr winnas gaudas un waimanas!

W — r.

Krihzbures teesa, 12 werstes no Zehkabstatta scho seemu buhweja leelu juhvasluggi. — Par nelaimi scho pawassari uhdens bija lohti knaps Daugawâ — zittadi kuggis bes wissahm breefnahm buhtu nogahjis us Nihgu. Leelâ peektdeenâ kuggis pee Zehkabstatta feklumâ tikke, bet ar leekeem zeeteem firrohbeem to atkal uszehle, un tâ winsch pirmâ leeldeenâ aisgahje us Nihgu, fur arri laimigi effoht atnahjis. Warr buht ka zittu seemu atkal kuggi pee umms buhwehs.

Tai 22trâ April deenâ gahje pirmas struhges pee. Zehkabstatta garram. Teiz ka scho gadd tikkai kahdas 300 gaidamas.

L.

Sinna skohlmeistereem un Deewa wahrdu mihletajeem.

Skohlmeisteri un Deewa wahrdu mihletaji, kas wahziffi proht, un faweem behrneem Deewa swehtus wahrdu gribh skaidri istahstihf, labbi darrihs, kad tahs schè minnetas grahmatas pirkis, ko Zelgawâ grahmatu bohtes warr dabbuhi.

I) Wegweiser für Bibelleser. Neurs, in der Rheinischen Schulbuchhandlung.

Schè grahmatina mahza, kâ tahs leelas Deewa peerahdischanas, ko itweenam kristigam zilwekham buhs klauhsit, tikpatt stahstus kâ mahzibas, pehz kahrtas eeksch Bihbeles warr lassihf,

un weenâ gabbâ zauri tapt. Makfa 17½ fudr. kapeikus.

2) Preuß's Biblische Geschichte für Schulen und Familien. Mit einem Anhage für Lehrer. Preis 1 Rubl. S. ungebunden.

Schee irr jauni, itt pilnigi Bihbeles stahsti, un makfa 1 rubl. 32 fudr. kap. prohti ar pee-likkummu preeksch skohlmeistereem, kas wiffas mahzibas peerahda, fo geld behrneem pee katra stahsta isteikt. Bes peelikkumma tee stahsti ween makfa 100 fudr. kap.

3) Zwei Mal zwei und funfzig biblische Geschichten für Schulen und Familien. Mit Abbildungen. Calw, Vereinsbuchhandlung.

Schee irr mafi Bihbeles stahsti, bes mahzibahm un perscheem. Bet pee katra stahsta irr bilde, fo behrneem rahdiht. Makfa 17½ fudr. kapeikus.

4) Biblische Naturgeschichte für Schulen und Familien. Mit Abbildungen. Calw, Vereinsbuchhandlung.

Schi grahmata wiffi bshwneekt un stahdi irr aprakstitt, fo swehtds rakstds atrohn pee wahrda fauktus, un bildes pulks, fo behrneem rahdiht. Arri afmini u. t. j. pr. irr peeminneti. To ne dohma, ka bihbeles sapraschana aug, scho grahmata turroscham. Makfa 32½ fudr. kapeikus.

5) Biblische Geographie für Schulen und Familien, mit Abbildungen und einer Karte. Calw, Vereinsbuchhandlung.

Schi grahmata ta swehta Kanaan semme irr aprakstita, un bildes eekschâ, kas dauds swehtas weetas un pilsehtus azzim rahda. Makfa 20 fudr. kap.

6) Wandkarte des heiligen Landes von N. Bräm. Meurs, Rheinische Schulbuchhandlung.

Za irr ismahleta landkarte tahs swehtas Kanaan semmes, us 4 leekeem bohgeem, fo waisjaga salihmeht un pee feenas kahrt, kai behrni fo reds, un Bihbeli lassohht tahs peeminnetas weetas paschi ismekle. Makfa 35 fudr. kap.

7) Christliche Kirchengeschichte für Schulen und Familien. Mit Abbildungen. Calw, Vereinsbuchhandlung.

Sche irr stahstihst, ka no Apustufu laikeem lihds muhsu deenahm ar to krittigu draudsi irr gahjis, un wiffswairak ar tizzibu un tizzibas mahzishanu. Bildes arri eekschâ. Makfa 25 fudr. kap.

8) Gebetbüchlein für christliche Schulen. Calw, Vereinsbuchhandlung.

Sche irr krittigas skohlas luhgschanas, fo drihs warr tulfoht. Makfa 10 fudr. kap.

9) Das Calwer Missionsblatt.

Tanni stahsta, ka ar Ewangeliumu fluddinaschana cet paganu semmes, un kahdus auglus ta nefs. Vahrneddelas pufsboghs ar bildi nahht, un par gabbu makfa 60 fudr. kap.

Neweenam ne buhs schehl, schihls labbas un lehtas grahmatas pirkuscham, jeb no farweem zeenigeem Rungeem un skohlas tehweem isluhguscham! To sohla

Jr. Kunkler,

Dohrbes Latweeschu draudses mahzitajs.

. Diwi laiwineeki.

1.

Kaug bischa stramma isteepejabs
Un wilni faule sibb starp krassteem,
Un diwi laiwas ihrejabs
Par wilnesem pah; ar farweem masteem;
Wij sawadi tahs buhwetas,
Welf katra sawas meldejas.

2.

Ur pufkehim kohfschi gresnota
Ur balteem sehgeleem isphosta
Za weena laiwa ihreja,
Ur selta wilnineeem apjohsta,
Garr pufku krassteem kreetim kreij
Un meitina eeksch laiwas beij.

3.

Za ohtra swarreem apkrawta,
Starp kintim schur, tur eedraggata,

Zaur wilneem geubti farroja,
Dij dšittās breefmās gremdinata;
Dahlš maigš pee melna sehgeta,
Atspihd no behdu laiwineeka.

4.

Un jautra meltina ta dšeed:
„Pa selta wilneem lairwa welkashš,
Wišaplahrt jaukaš pukkeš seeb
No krašteenr smaršhigš wehšminšch zeltahš;
Dar deenu faule ušfmaida
Un nakti mehneš smiħbdina.

5.

Uf flaiſta Deewa ſemmite!
Zew jaunā ſirdi atſiht prohtu!
Ko wehletohš wehl paſaulš
Kaš truhktu wehl, fo ta ne dohtu?
Sirdš lihgſma man, eš preezajoħš
Ne kaħdaš raiſeš ne ſunohš!

6.

Lif weena leeta ſabeede
Man mannu lihgſinu ſird' un prahtu:
Raug, paſchā juħraš eegriħwē
Schnabz beħbibbenš — un welkashš klahtu.
Gan ſalduš preekuš ceħaudu,
Det tam — tam iħbeħgt ne warru!“

7.

Un oħtraš laiwineekš beħdigš dšeed:
„Raug klintu ſarpā wilni ſchaujahš!
Tee beebroħſcheeš man wirſu ſreet,
Un ſchnabzdami man apkaħt kraujahš.
Man miħta ſaulte ne atſiħd,
Zaur maħtoneem ween ſibbenš kriht.

8.

Uf beħdu pilna ſemmite
Kur ruhktāš aħaraš ween raudu
No draugeem atſtaħtš paſaulš
Weenš ſtaħwu; — naktim mohkaš gaudu
Uf wiſſaš mannaš zerriħaš
Nā jauki ſapni poħſitaš!

9.

Lif weena leeta eepreeje
To nomohzitu ſird' un prahtu
Raug paſchā juħraš eegriħwē
Meluš beħbibbenš man welkashš klahtu

Tur mohku zellinſch gallā kriht,
Scheit tumſchumš, winapuff gaiſma ſpiħ!“

10.

Tā laiwineeki iħrejahš
Zaur tumſchumeem un pukku krašteen —
Alaht beħdibbeniš! — atweħraħš —
Un tur ar ſehgeteem un mašteen,
No ſtraumeš ſpeħla eedſiħti,
Tee tappe wilnōš aprakti. —

11.

Driħſ paſaulē toħš aiħmirſe,
Det tomeħr zitti ſtaħtuš teize,
Nā beħdibbena kauſchana
Teem winnu gallu ne paħeidſe:
Weenš neredſamaħš paħrzeħle,
Schoħš abbuš zittā ſemmitē.

12.

Tur, kur wairš ankaš ne balda,
Kur debbeš wehšminſch pretti ſmaida,
Kur lihgſmiba beħgalliga,
Kur behdaš ſirdi wairš ne ſpaida;
Kur ſwehtu englu beedriba,
Irr engelu nemirſiba.

13.

Tur iħpuſchkota meitina,
Nu toħpā dšeed ar debbeš garreem,
Un ſkuħpſtaħš ſaldā miħliħā,
Ar ſwehtu engelichu barreem;
Tur breeſmibaš un ſchħrſchana,
Wairš winnaš ſirdi ne baida!

14.

Un taš kaš ruhktāš aħaraš,
Scheit ſawaš deenaš noraudaja,
Tur preeku maħjāš aħpuħſchahš
Un paħrſkatt' kaš to waħrdſinaja;
Tam maħkuluš ſuddiš, ſaule ſineij;
Wiſch lihħſ ar engelichcheem deiħ.

E.....k

Teeſaš flubbdinaſchanaš.

Uš taħš no ĸurſemmes Gubernementa waldiſchanaš
teeſaš treſchā Aprila deenā ar nummeru 2350 doħtaš
un iħrakſſitaš pawehleſchanaš, toħp no Wiſputtes
Wirſpilſkunga teeſaš wiſſi tee, kam pee taħš no
Wiſputtes maħzitaja Goldmanna, ziħ peeminneħt

warr, desmittä Septembra deenâ 1835tâ gaddâ us 112 subrata rubbuteem dohtas un Turlawas nelaika Wallatu Jehkaba neusauguscheem behrneem peedrigas parradu grahmatas lautfahbas skaidras prassischanas buhtu, preesch peeminnetas Wirspilskunga teefas aizinati, lai tur no schihs deenas skaitoht, diweju mehneschu starpâ, tas irraid, ja sebbi lihds 15tai Fuhli deenai sawas prassischanas peerahda un kâ peenahfahs apstiprina; — bet teem, kas tai no liktâ laikâ sawas prassischanas ne buhtu pee teefas ušbewuschî, tohp sinnamu darrihts, ka winnaus ar tahm wairs ne klausihš. Teefa tad nojpreedihs wirspeeminnetas parradu grahmatas ispohtstiht un tã usluhloht, itt kã tahs nekad ne buhtu bijuschas israkstitaē. To buhs wehrã list, lai ne teek pee fhahdes.

Rakstihš Wisputtes Wirspilskunga teefã, tai 13tã Mei deenã 1840tã gaddã.

(Nr. 365.) W. v. Grotthuß, assefeers.
W. Ziling, sekretehrs.

Wissi tee, kam kahbas taisnas parradu prassischanas buhtu pee ta lihdschinniga Naudischu fainneeka Fribu Janna Freiberg, kas nespehizas deht sawas mahjas atdewis un pahr kurra mantu konkurse nospreesta, tohp usaizinati, diwu mehneschu starpã, prohti, wiswehlat lihds 1mu August 1840, pee schihs pagasta teefas peeteiktees; ar to pamahjischanu, ka wehlat neweenu wairs ne klausihš. Dohbeles pagasta teefa, 4tã Fuhni 1840.

C. Blumenfeldt, pagasta wezzakais.
(Nr. 257.) L. Ewertš, pagasta teefas fribweris.

Wissi tee, kam kahbas taisnas parradu prassischanas buhtu pee teem lihdschinnigeem Kalnamuischas fainneekem, 1) Laurenu Mikela Krischjahnsohn, 2) Pohlainu Janna Fuhst, un 3) Ahku Wittuma Neiland, pahr kurru mantahm inventariuma-truhkuma, magafihnes un zittu parradu labbad konkurse spreesta, usaizinati, diwu mehneschu starpã, prohti lihds 2tru August f. g. pee schihs teefas peeteiktees, jo wehlat neweenu wairs ne klausihš. Kalnamuischas pagasta teefa, 1mã Fuhni 1840.

+++ Fanne Strautmann, peeschdetais.
(Nr. 80.) F. Bluhmann, pagasta teefas fribweris.

Wissi tee, kam kahbas taisnas prassischanas buhtu pee ta Leelas Berkenes fainneeka Wortu Krischa Strautneeka, pahr kurra mantu inventariuma-truhkuma, magafihnes un zittu parradu deht konkurse spreesta, tohp usaizinati, diwu mehneschu starpã, prohti lihds 31mu Fuhli f. g., pee schihs pagasta teefas peeteiktees, jo wehlat neweenu wairs ne klausihš. Leelas Berkenes pagasta teefa, 29tã Mei 1840.

+++ Samuel Weinberg, pagasta wezzakais.
(Nr. 49.) F. Bluhmann, pagasta teefas fribweris.

Lai nakti no 7ta us 8tu Mei f. g. tappe tam schi pagasta fainneekam Strehlneeku Zahnim Sommer 1) gaischi farkana (Fuchs) kehwe 4 — 5 gaddus wezza, ar schauru bleffi peerē, labba paklatas kahja lihds pufs tschinkskim balta; 2) gaischi filla (Schimmel) kehwe bes kahdahn sishmehm, 7 gaddus wezza, no gannibahm sagta. Kas no scheem sirgeem taisnu sinnu schai pagasta teefai dohd, dabbohn peenahkamu pateizibas naudu. Semitē, 1mã Fuhni 1840.

+++ F. Jannsohn, pagasta wezzakais.
C. Matthison, pagasta teefas fribweris.

Wissi parradu deweji ta zittahrtiga Bankawa frohna meschafarga un fainneeka Kaufchu Witta Dhsolin, pahr kurra mantu parradu deht konkurse spreesta, teek no Snikeres pagasta teefas usaizinati, ar sawahm prassischanam wiswehlat lihds 12tu Fuhli f. g. pee schihs teefas peeteiktees. Kulkernē, 17tã Mei 1840.

+++ Fritz Kupfer, peeschdetais.
(Nr. 189.) F. Freymann, pagasta teefas fribweris.

Wissi tee, kam kahbas taisnas parradu prassischanas buhtu pee teem Ahnesmuishas fainneekem Anst Dreed no Behrpju mahjahm un Mahrtin Seetneek no Faunsemju mahjahm, kas sawas mahjas nespehizas deht nobewuschî un pahr kurru mantahm konkurse spreesta, tohp usaizinati, ar sawahm prassischanam lihds 28tu Fuhni f. g. pee schihs pagasta teefas peeteiktees. Tittelmundes un Ahnesmuishas pagasta teefa, 18tã Mei 1840.

+++ Dhsolin, pagasta wezzakais.
(Nr. 17.) Aulerhuff, pagasta teefas fribweris.

W r i h w b r i k k e h t.

No juhrmallas gubernementu angstas waldischanas puffes: Waldischanas-rahts U. Beitler.